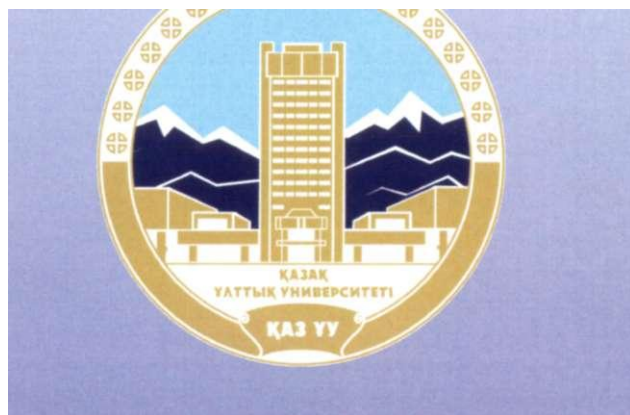


ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ; ҰЛТҒЫҢ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ
KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY NAMED AFTER AL-FARABI



*«Қазақ тіл быши жаца ғылыми парадигм алар
мен окытудыц инновацияльц технологиялары»*
атты халыкаралык ғылыми-теориялык конференция

Алматы, 19-20 сәуір 2012 жыл

Международная научно-теоретическая конференция
*«Казакское языкознание: новые научные парадигмы
и инновационные технологии обучения»*

Алматы, 19-20 апреля 2012 года.

International scientifically-theoretical conference
*« The Kazakh linguistics : the new scientific paradigms
and innovative teaching technologies}}*

Almaty, April 19-20, 2012

Наралиева Р. Тастемирова Г. Қазақ тілін шет тілі ретінде оқытудың инновациялық технологиясы.....	240
Сатбекова А.А., С.Асанбаева. Мемлекеттік тілді оқытуда білім алушының өз бетімен білім іздеу қабілетін дамыту (жобалай оқыту технологиясы негізінде).....	243
Тұрсынова Г. Тілді үйретудің ұтымды жолының бірі - қашықтықтан оқыту.....	247
Тұяқбаева С., Базылғаламова Ә. Шетел тілін оқытуда жаңа технология мүмкіндіктерін пайдалану.....	250
Хусайн Р., Қошқарбаева Б. Ағылшын тілінде қалыпты деңгейде шығармашылық жазудың жақсы тәсілдері.....	252
Шыныбекова А. Нұртазина А. Заң мәтіндеріндегі міндеттеуші прагматика.....	253

-III-

ТҮРКІТАНУ ЖӘНЕ САЛЫСТЫРМАЛЫ ТІЛ БІЛІМІ

Абилмажинова А. Көркем аударма және оның түрлері.....	258
Азатбек С. Күрделі сөздерді салғастырмалы аспектіден зерттеу туралы.....	261
Амырахова М. Историко-этимологический анализ некоторых ономостических единиц, зафиксированных в произведении А.Бакиханова «Гюлистан-Ирам»	265
Атабай Б., Мұхтар Ж. Араб тіліндегі сөзжасам моделі.....	267
Атабай Б., Аубакирова А. Араб синонимиясы.....	272
Әбілқасымов Б. Түркітануға жаңаша ізденістер қажет.....	277
Әлімбаев Т. Қытай және қазақ тілдеріндегі тыныс белгілердің салғастырмалы.....	282
Байымбетова Р. Көне түркі тіліндегі Кісі/Адам концептісінің адамгершілік позициясын танытатын тілдік бірліктер.....	285
Жолдасова А. Ясауидың «Диуани-хикмет» ескерткіші тіліндегі жіктік, тәуелдік және көптік жалғауларының қолданылуы.....	288
Қоңырбекова Т. Қазақ және ағылшын тілдеріндегі тілдік бірліктерді салғастыра зерттеудің мәні мен маңызы.....	290
Қосымова Г. Шумер-түркі сәйкестігі және семантикалық даму жолы.....	293
Қошанова Н. Қазақ және түркі тілдеріндегі «алты, жеті» сан есімдерімен селген тұрақты тіркестер туралы.....	298
Ли Ынджин. Қазақ және корей тілдеріндегі тіл туралы мақал-мәтелдердің мағыналық ұқсастығын салыстыру.....	303
Махамбаев Д. Орыс тіліндегі туркизмдердің қарастырылуы.....	306
Меркібаев Т. Pragmatical aspect of the meanings of the basic colours in the English and Kazakh languages.....	310
Мамина Мустафаева. Некоторые заметки о двойных фамилиях в азербайджанском языке.....	314
Симбаева С. Қазақ ауызша әдеби тілінде кездесетін ноғайлы элементтері.....	316

-IV-

МЕМЛЕКЕТТІК ТІЛ, ТЕРМИНОЛОГИЯ, БАҚ ТІЛІ, КОРПУСТЫҚ ЛИНГВИСТИКА ЖӘНЕ ҚАЗАҚ ӘДЕБИТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ

Абдулханова М. Тәжікстан қазақтарының сөйленісіндегі туынды есімдердің морфемалық құрамы.....	320
Ақымбек С. Қазақ тіліндегі дауыссыз дыбыстар жасалымының жиынтық моделі және дыбыс алмасу мәселесі.....	323
Аширова А. Меңгеріле байланысқан есімді сөз тіркесінің түрлері.....	327
Әбдиманұлы Ә. Тіл білімінің білімпазы.....	331
Әміров Ә., Бекмырза Қ. М.Жұмабайұлы ұсынған педагогика терминдері.....	334
Әшірбекова А. Қаламгер және көркемдік шешім.....	337
Бекболғанова М. Қазақ тіл біліміндегі этнолингвистиканың дамуы мен Ғ.Мүсірепов шығармаларындағы тұрмыстық суреттеулердің этнолингвистикалық сипаты.....	340
Дәрменқұлова Р., Әміров Ә. Синонимдік сыңар ретінде жұмсалатын баяндауыштар туралы.....	342
Дәулеткелді Ж. Қазақ тіліндегі варваризмдер.....	344

Болымсыз формадагы жжтж жалгаулары жалгануының бір ерекшелік - II жак кеше I турдеп етютжтер **-нар, -лер** формалы кептж жалгауларын кабылдамай, нолдж формада тәып I жжтеледI. Мысалы,

*Мағшуңдин қуңшуға қылмаң, достлар - Kenmdi Tanipiden өзгеге бөлме, достар;
Қ,алаурсиз ушбу иолга кирман, достлар - Қ,аламасаң, осыжолга туспе, достар т.б.*

«Диуани хикмет» шығармасын оқи отырып, акынның бшмдарлығына, дшдарлығына тәңгI] боласың. Ясауи «хикметтерш» зерделей оқыған азамат тек дши жағынан гана емес, адамшылдық, тәрбиелж, сабырлылық, унемдшк, сыпайылық, жауапкершшк секшдI этикалық әдептерден де ' сабак ала алады. ейткеш бул шығарма нағыз парасатты адамның қолынан туган.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Боровков А.К. Лексика среднеазиатского тefsира (XII-XIII вв.). - М.: Изд. вост. литература, 1963. - 366 с.
2. Сыздық Р- Ясауи «Хикметтершш» гijii. - Алматы: Сездж-Словарь, 2004. - 550 б.
3. Кожа Ахмет Иасауи. Диуани хикмет (Ақыл ютабы). - Алматы: Мураттас орталығы, 1993. - 261 б.
4. Момынова Б. Казак әдеби тшнш тарихы. - Алматы: Атлас, 2006. - 199 б.
5. Кепрулузаде М.Ф. Кожа Ахмет Ясауи. Танымы мен тағылымы. - Шымкент: Арыс, 1999. - 122 б.

kkk

В данной статье рассматривается применение притяжательных, спрягательных и множественных окончаний в языке «Диуани-хикмет» Ясауи.

•k-k-k

This article is devoted to the application of possessive, conjugate and plural endings in language of «Diuani-khikmet» by Yasavi.

КАЗАК ЖӘНЕ АГЫЛШЫН ТІЛДЕРШДЕП ТІЛДІК БІРЛІСТЕРДІ САЛГАСТЫРА ЗЕРТТЕУДШ МӘШ МЕН МАЦЫЗЫ

Қоңырбекова Т., Эл-Фараби атындағы Қазань улттықуниерситеті

ТшдердI жуйелI турде салыстыру және салгастырумен қатар, аударма теориясы ушш мәтнш деңгешнде де салыстыру және салгастыру оге манызды болып отыр. Жабандану кезеңшде :алгастырмалы лингвистиканың келелI мәселелерI тш бшмшдеп галымдардшң назарын ерекше *ударып келедк Осы салага қатысты жазылған зерттеу жұмыстарының көпшшп Елбасы Н.Ә.Назарбаевтың жолдауында керсетшген уш тугырлы тш мәселелерше қатысты және шет тшш эқытып-уйретуде қолдау тауып отырған жайы бар.

Соңғы уакыттарда тшдердI салыстыра және салгастыра зерттеу барысында тек қана олардшңк бір-бірінен айырмашылығы мен укастығы гана зерттеу нысаны болып отырған жоқ, сонымен қатар олардың улттық сипаты мен мәдениеттанымдық ерекшелжтерI де бірлжте қарастырылуда.

Тш бшмшде тшдердI салыстыра және салгастыра зерттеу жөнше галымдар әр турлI шюрлер мен кезқарастар танытуда. Кефтбір тш мамандары және шет тшн уйрету әдюкерлері М.М.Копыленко, З.Д.Попова, С.Исабеков, М.Т.Собитова, З.К. Ахметжанова, М.Х.Абилғалиев, Л.В.Щерба, В.И.Ярцева, Г.В.Колшанский, В.А.Герман, А.И.Рабинович, Г.И.Илурмағамбетов, т.б. гшдердI салыстыра және салгастыра зерттеудш заман қажеттшгшен туындаған келелI мәселе екешцш атап етедь